

Statskassen, saa anerkjender man derved den modstaaende Sætning. Dette forekommer mig at være utvivlsomt urigtigt. Jeg vil bede de ærede Medlemmer, der jo, som jeg tør haabe, have gennemlæst Udvalgets Mindretals Betænkning, at fæste deres Opmærksomhed paa, hvad der fra Udvalgets Mindretals Side er udtalt med Hensyn til Lovforslagets §§ 5 og 6, og paa de Endringsforslag, som vi dertil have stillet. Det vil formentlig deraf blive aldeles soleklart, at de Midler, som skulde indvindes ved den Forandring, der foreslaas i Henseende til Lønningen af de geistlige Embedsmænd, skulde gaa ind i Statskassen og blive undergivne den samme Raadighed fra Bevillingsmagtens Side, som denne overhovedet har med Hensyn til Statens Midler. Jeg tror ikke, at der kan være mindste Skygge af Tvivl om, at de Midler, som henlægges til den i Regjeringsudkastets §§ 5 og 6 omtalte geistlige Hjælpesond, blive i fuld Maade undergivne Bevillingsmagtens almindelige Raadighed; men naar saa er, er det jo derved givet, at man netop har hævdet Bevillingsmagten eller Statsmagten Raadighed i det Forhold, hvorom der her er Tale. Thi hvad er det, man gjør ved denne Lov? Man tager en Del af Indtægterne paa de Steder, hvor Indtægterne formentlig flyde for rigeligt eller rundeligt, udenvidere bort fra fædkommende Embeder og bringer dem ind i Statskassen for derved at vinde Midler til at fyldestgjøre andre kirkelige Krav, navnlig ogsaa til at lønne de ringere afslagne Præsteembeder; men det kan dog formentlig ikke være tvivlsomt for Noget, at Statsmagten ikke af, hvad der saaledes henligger til de større Præsteembeder, kan tage en Del, undertiden endog en meget stor Del, uden at den derved stiller sig frem som den, der er berettiget til at handle som saadan. Det kan ikke være tvivlsomt for Noget, at hvis der er Berettigelse for Statsmagten til at tage en Del af visse Indtægter, saa maa den ogsaa have Berettigelse til at tage det Hele. Hvis de Midler, hvorom der er Tale, itempledes som udelukkede fra Statens Raadighed, saaledes som det paaftaas, saa kunde Staten ligesaa tidt tage en Del deraf, som den kunde tage det Hele, og dette fore-

kommer mig saa utvivlsomt rigtigt, at det er mig uforstaaeligt, hvorledes noget Modsat kan gjøres gjældende. Det er saa langt fra, at man ved denne Lov vilde slaa den Paastand til Jorden, som det hedder i Udvalgets Betænkning, at Statskassen har Raadighed over de Gjenstande, hvorom der her er Tale, at Loven tvertimod vilde være i Modsigelse med sig selv, dersom man ikke netop ved at give den gif ud fra, at Staten havde Raadighed over disse Forhold. — Dette er jo de væsentlige Grunde, hvorpaa Udvalgets Flertal støtter sit Forslag, der gaar ud paa, at man skal skyde tilside, hvad man nu kan saa, og ordne Sagen paa en helt anden Maade. Disse Grunde ere, tror jeg, med Rette af den høitærede Minister betegnede som i Grunden mere Theori eller Doktrin end rammende virkelig praktisk Forhold. Lad os nemlig spørge, hvilken praktisk Betydning faar det, enten man vedkjender sig den Sætning, Udvalgets Flertal opstiller, eller ikke. Ser man bort fra de enkelte senere følgende Forslag fra Flertallets Side, saa tror jeg, man skal have megen Vanfærlighed ved at sige, hvilken praktisk Betydning dets Sætning om Hævdelse af Statens Myndighed egenlig har; thi, for at gjentage det, selv om jeg skulde frygte for at blive anset for trivial, saa synes det mig aabenbart, at man netop nu ved at gjøre det Skridt, der foreslaas af Regjeringen og Mindretallet, hævdet sig Magt til at kunne gaa videre, naar Saadant maatte befindes at være rigtigt af Lovgivningsmagtens forskjellige Faktorer i et nærmere eller fjernere Tidspunkt. Men i en vis Forstand tror jeg dog ikke det kan negtes, at det nok kan have praktisk Betydning, om man slutter sig til Udvalgets Flertal eller ikke. Som jeg før bemærkede, er det imidlertid Noget, der just ikke er begrundet i de to første Paragrafer af Flertallet, men mere ialtsald i andre Forslag. Imidlertid vedrører det forsaavidt de foreliggende §§ 1 og 2, som jeg ikke kan negte, at det ikke har været mig muligt ganske at bortskyde den Tanke, at der til Grund for disse Paragrafer foruden den theoretiske Betragtning om disse Spørgsmaals Betydning, Statens Eiendomsret osv., tillige kunde ligge visse praktiske Hensyn. Det er